

Innst. O. nr. 68

(2003-2004)

Innstilling til Odelstinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:49 (2003-2004)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter om lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (Unntak fra eiendomsskatt for telekommuninstallasjoner)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Omorganisering av Televerket i 1994 fra statsdrift til statlig eid aksjeselskap innebar at telenettet ikke lenger var omfattet av unntaket fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 1, for eiendommer som "tilhører staten sine samferdselsforetak så langt dei tener ålmennyttige føremål". Høyesterett la under dissens (tre mot to) i dom av 23. januar 2002 til grunn at det faste nettet til Telenor i Nesset kommune kunne bli gjenstand for eiendomsskatt. Dommen har forslagsstillerne bekjent medført at de fleste av de kommuner som har innført eiendomsskatt på verk og bruk, nå også krever eiendomsskatt på mobilanlegg og annen infrastruktur, - herunder med virkning for bredbånd og neste generasjons mobilnett.

Praksisen som det med dette er lagt grunnlag for, støter etter forslagsstillerne oppfatning an mot vesentlige generelle og spesielle nasjonale telepolitiske mål. Forslagsstillerne finner det derfor uheldig å eiendomsbeskatte teleanlegg. Det vises til dokumentet for en nærmere vurdering fra forslagsstillerne.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

"Vedtak til lov
om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallsstykke, demningsverk, losse- og lasteplasser og liknande arbeids- og driftsstader, *likevel ikkje anlegg som nyttast til slik verksemd som er omfatta av lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon.*

II

Loven trer i kraft straks og med virkning fra og med 1. juli 2004."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihagen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Vidar Andersen, Gjermund Hagesæter og lederen Siv Jensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde, og fra Kystpartiet, Steinar Bastesen, viser til at dokumentet er forelagt Finansdepartementet ved finansministeren til uttalel-

se. Svarbrev av 31. mars 2004 er vedlagt innstillingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Høyesterett 23. januar 2002 avsa dom i en sak mellom Nesset kommune og Telenor Telecom Solutions AS, hvor det ble lagt til grunn at kommunen hadde rett til å skrive ut eiendomsskatt på selskapets anlegg. Etter dette har flere kommuner valgt å gjøre det samme.

Flertallet viser til at forslagsstillerne legger til grunn at eiendomsskatten skal være en form for kompensasjon for kommunale utgifter, og til finansministerens kommentar til dette i sitt brev av 31. mars 2004. Her anføres det at eiendomsskatten i dag ikke har slik kompensasjon som eneste grunnlag. Også hensynet til å skaffe kommunen inntekter er en vanlig begrunnelse for å skrive ut eiendomsskatt, og dette er i tråd med gjeldende tolkning av eiendomsskatteloven. Flertallet deler denne vurderingen.

Flertallet viser til at den historiske begrunnelse for at telekominstallasjoner har vært unntatt eiendomsskatt er at de har vært statlig eiendom, som har vært ansett for å tjene allmenntilgjort formål. I dag driver imidlertid teleselskapene på rein kommersiell basis. Å fritta disse for eiendomsskatt ville derfor være en form for støtte til disse selskapene, uten at flertallet kan se at forslagsstillerne har gitt en tilstrekkelig næringspolitisk begrunnelse for dette.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Dokument nr. 8:49 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter om lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane (Unntak fra eiendomsskatt for telekominstallasjoner - avvises"

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet opprettholder sitt standpunkt om fritak for eiendomsskatt på teleanlegg. Disse medlemmer innser viktigheten av å legge forholdene til rette for utbygging av mobilanlegg og annen relatert infrastruktur nasjonalt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Vedtak til lov
om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallsstykke, demningsverk, losse- og lasteplasser og liknande arbeids- og driftstader, *likevel ikkje anlegg som nyttast til slik verksemd som er omfatta av lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon.*

II

Loven trer i kraft straks og med virkning fra og med 1. juli 2004."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Vedtak til lov
om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallsstykke, demningsverk, losse- og lasteplasser og liknande arbeids- og driftstader, *likevel ikkje anlegg som nyttast til slik verksemd som er omfatta av lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon.*

II

Loven trer i kraft straks og med virkning fra og med 1. juli 2004.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:49 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter om lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane (Unntak fra eiendomsskatt for telekominstallasjoner) - avvises.

Oslo, i finanskomiteen, den 29. april 2004

Siv Jensen
leder

Audun Bjørlo Lysbakken
ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 31. mars 2004

Dokument nr. 8:49 (2003-2004) Privat forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter om lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (unntak fra eiendomsskatt for telekominstallasjoner)

Jeg viser til brev av 24. mars d.å. der det bes om min uttalelse til Dok. nr. 8:49 (2003-2004) Privat forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter om lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (Unntak fra eiendomsskatt for telekominstallasjoner).

Etter eiendomsskattelova vil kommunen kunne skrive ut eiendomsskatt på fast eiendom innenfor *"klårt avgrensa område som heilt eller delvis er utbygde på byvis, eller der slik utbygging er i gang"*. Uavhengig av om det finnes slike områder i kommunen vil den kunne pålegge eiendomsskatt på *"verk og bruk"*.

Eiendomsskattelova inneholder obligatoriske fritak for eiendomsskatt i § 5. Unntatt er eiendom i direkte statlig eie som tjener allmenntillegge formål, samt kommunens egne eiendommer. Videre gir § 7 hjemmel for kommunestyret til å fritta nærmere angitte typer eiendom for skatten. Dette gjelder blant annet eiendommer tilhørende institusjoner eller stiftelser med allmenntillegge formål, bygninger med historisk verdi, gårds- og skogbrukseiendom og nyoppførte boligeiendommer.

Høyesterett avsa 23. januar 2002 dom i sak mellom Nettet kommune og Telenor Telecom Solutions AS. Høyesterett la her til grunn at selskapets anlegg med linjenett, kabelanlegg, linkstasjoner m.v. var å anse som *"verk og bruk"*, og følgelig at kommunen hadde anledning til å skrive ut eiendomsskatt på disse. Dommen har medført at flere kommuner nå skriver ut, eller vil komme til å skrive ut eiendomsskatt på slike anlegg.

Regjeringen har i St. meld. nr. 29 (2003-2004) lagt frem sin skisse til endringer i skattesystemet, herunder endringer i eiendomsskatten. Her legges opp til endringer i eiendomsskatten som vil gi kommunene større handlingsrom og klarere regler for utskrivning av eiendomsskatt. Det vil bli vurdert hvorvidt det bør være adgang for kommunene til å velge mellom å skrive ut eiendomsskatt på en eller flere av eiendomstypene bolig/fritidseiendom, kraftanlegg og

annen næringseiendom. Når kraftanlegg vurderes gjort til en egen kategori, har dette sammenheng med at disse står i en særstilling. Det vil imidlertid måtte vurderes nærmere hvorvidt disse skal inngå sammen med øvrig næringseiendom eller ikke.

Et slikt system som skisseres i meldingen vil gi kommunene flere valgmuligheter mht. utformingen av eiendomsskatten, for eksempel gjennom å unnta næringseiendom utenom kraftverk generelt. Dette innebærer imidlertid ikke at det åpnes adgang for fritak av bestemte typer eiendom i særskilte næringer eller bransjer.

Etter mitt syn vil det være uheldig å støtte en spesiell næring som telebransjen gjennom skattesystemet. Det kan også reises spørsmål om et slikt særskilt fritak som foreslås i Dok. nr. 8:49 (2003-2004) vil være i strid med EØS-avtalens forbud mot ulovlig statstøtte. Departementet har ikke hatt mulighet til å utrede dette spørsmålet innenfor svarfristen til forslaget.

Det fremgår ikke av forslaget hvorvidt de anlegg som tenkes fritatt vil kunne tjene andre formål. Dersom anlegget har flere parallelle bruksmuligheter vil det kunne oppstå vanskelige avgrensingsproblemer dersom kun den ene typen bruk skal fritas.

I forslaget blir det anført at eiendomsskatten er begrunnet i hensynet til kompensasjon for kommunens utgifter til infrastruktur m.v., og at denne begrunnelsen ikke treffer i forhold til telekommunikasjonsanlegg. Jeg viser her til Høyesteretts fortolkning av eiendomsskattelova i den såkalte "Fana-dommen" (Rt. 1985 side 1339). Høyesterett viste her til lovens forarbeider og slo fast at hensynet til slik kompensasjon ikke lenger er det eneste grunnlaget for eiendomsskatten. Hensynet til å skaffe kommunen inntekter generelt betyr i dag mer.

Videre er det i forslaget poengtert at *"eiendomsskatten kommer på toppen av andre skatter og avgifter som bæres av virksomheter som investerer innenfor telemarkedet, samt teknologi- og markedsmessige usikkerheter."* Jeg kan ikke se at denne bransjen står i noen særstilling på dette punkt. Eiendomsskatt vil som driftsutgift i næring kunne føres til fradrag i alminnelig inntekt, jf. skatteloven § 6-15.

På bakgrunn av det ovenstående vil jeg ikke anbefale forslaget i Dok. 8:49 (2003-2004).